

Návrh odôvodneného stanoviska Rady: Pozícia Rady (EÚ) č. 16/2020 v prvom čítaní na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie

(2020/C 441/02)

I. ÚVOD

1. Komisia 2. mája 2018 prijala balík návrhov o viacročnom finančnom rámci (VFR) na roky 2021 až 2027. Legislatívny balík obsahoval návrh nového nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ochrane rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov v oblasti dodržiavania zásady právneho štátu v členských štátoch, pričom jeho právnym základom je článok 322 ods. 1 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie a článok 106a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.
2. Európsky dvor audítorov prijal k návrhu stanovisko 12. júla 2018 ⁽¹⁾.
3. Európsky parlament prijal pozíciu v prvom čítaní 4. apríla 2019.
4. Rada a Európsky parlament začali v októbri 2020 rokovania s cieľom dosiahnuť skorú dohodu v druhom čítaní. Rokovania sa úspešne ukončili 5. novembra 2020, pričom Európsky parlament a Rada dosiahli predbežnú dohodu o kompromisnom znení.
5. Predsedovia Výboru Európskeho parlamentu pre rozpočet (BUDG) a Výboru Európskeho parlamentu pre kontrolu rozpočtu (CONT) zaslali 12. novembra 2020 predsedovi Výboru stálych predstaviteľov list, v ktorom uviedli, že ak Rada formálne zašle Európskemu parlamentu svoju pozíciu v dohodnutom znení, s výhradou revízie právnikov lingvistov odporúča plénu, aby v druhom čítaní Parlamentu akceptovalo pozíciu Rady bez pozmeňujúcich návrhov.
6. Výbor stálych predstaviteľov 16. novembra 2020 potvrdil kompromisné znenie nariadenia, na ktorom sa dohodli tieto dve inštitúcie.

II. CIEĽ

7. Z výsledku rokovaní vyplýva, že cieľom nariadenia je zaviesť všeobecný režim podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie v prípade, ak porušenie zásad právneho štátu v členskom štáte dostatočne priamym spôsobom narušuje správne finančné riadenie rozpočtu Únie alebo ochranu finančných záujmov Únie, alebo ak existuje závažné riziko takehoto narušenia.
8. Týmto mechanizmom by sa zabezpečilo, že akékoľvek prijaté opatrenia by boli primerané, a poskytli by sa nástroje na posilnenie ochrany konečných príjemcov finančných prostriedkov alebo prijímateľov.
9. Postup prijímania a zrušenia opatrení by zároveň rešpektoval zásady objektivity, nediskriminácie a rovnakého zaobchádzania s členskými štátmi a mal by sa vykonávať na základe nestranného prístupu založeného na dôkazoch. Konkrétne, každý členský štát, ktorého by sa týkal postup vedúci k možnému prijatiu opatrení, by mal možnosť predložiť svoje pripomienky k zisteniam, navrhnúť nápravné opatrenia a predložiť pripomienky k primeranosti plánovaných opatrení.
10. Vykonávacie právomoci na prijímanie a zrušenie opatrení by sa preniesli na Radu, ktorá by mala konať na základe návrhu Komisie.

⁽¹⁾ ST 11707/18 – Ú. v. EÚ C 291, 17.8.2018, s. 1.

III. ANALÝZA POZÍCIE RADY V PRVOM ČÍTANÍ

A) Všeobecná analýza

11. Po hlasovaní v pléne sa uskutočnili rokovania Európskeho parlamentu a Rady s cieľom uzavrieť dohodu v druhom čítaní na základe pozície Rady v prvom čítaní, ktorú by Parlament mohol schváliť bezo zmien. V znení pozície Rady v prvom čítaní sa v plnej miere odzrkadľuje kompromis, ktorý dosiahli spoluzákondarcovia.

B) Hlavné otázky

12. Hlavné prvky kompromisu dosiahnutého s Európskym parlamentom sú tieto:
- objasnila a posilnila sa povaha tohto mechanizmu vo vzťahu k ochrane rozpočtu Únie,
 - lepšie sa vymedzili podmienky prijímania opatrení,
 - zvýšila sa ochrana konečných príjemcov finančných prostriedkov a prijímateľov,
 - vymedzila sa osobitná úloha Európskeho parlamentu,
 - rozšíril sa rozsah pôsobnosti opatrení s cieľom zabezpečiť, aby sa mechanizmus podmienenosti vzťahoval na zdroje alokované prostredníctvom nástroja NextGenerationEU a na prípady, keď sa rozpočet Únie plní prostredníctvom úverov a iných nástrojov zaručených rozpočtom Únie,
 - zlepšila sa efektívnosť postupov prijímania alebo zrušenia opatrení,
 - stanovilo sa, že opatrenia sa budú prijímať a zrušovať prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia Rady konajúcej kvalifikovanou väčšinou na základe návrhu Komisie,
 - zaviedlo sa nové ustanovenie o podaní správy po troch rokoch.

IV. ZÁVER

13. V pozícii Rady sa plne zohľadňuje kompromis, ktorý sa dosiahol počas rokovaní medzi Európskym parlamentom a Radou, za príspevia Komisie. Tento kompromis potvrdili predsedovia výborov BUDG a CONT listom predsedovi Výboru stálych predstaviteľov z 12. novembra 2020.
-